

Ето какво узнахъ азъ отъ него тая вечеръ:

Първите селски университети сѫ били отворени въ Дания, а отъ тукъ преминали въ Швеция.

„Бѫдещето на Швеция е въ рѫцетѣ на селянитѣ, каза Холмбергъ. — Фабричната промишленостъ едва ли ще се развие силно; едриятѣ чифлици постоянно се раздробяватъ. У насъ, въ Швеция, селянитѣ не сѫ богати. Изключение правятъ тѣзи въ южната част на Швеция. Никѫде, съ изключение на споменатата южна част, земята не се отличава съ голѣмо плодородие и навсѣкѫде е потрѣбна усиlena обработка. За да преживѣятъ, цѣлото лѣто всички членове на семейството мѫжки работятъ. Настигватъ зимнитѣ месеци. Сега всички иматъ свободно време. Въ тия мѣста, дето земята е лоша и населението бедно, всѣкай селянинъ търси презъ зимата нѣкаква добавъчна работа, но тамъ, дето земята може да пре храни цѣлото семейство, селянинътъ предпочита да си отпочине презъ зимата. Прибавете още и това, че въ Швеция презъ зимата често пѫти съобщенията съ останалия свѣтъ биватъ затруднени, а въ нѣкои мѣста презъ време на есеннитѣ бури и зимнитѣ виелици селянитѣ по цѣли седмици не могатъ да излѣзатъ изъ кѫщите си. Помислете сега, колко важно е да се отварятъ такива училища, кѫдето възрастните млади селяни презъ свободното зимно време биха могли да общатъ и да получатъ знания, потрѣбни за живота имъ.

Селянитѣ прекрасно разбираятъ значението на селските университети. И ние имаме вече 25 такива висши училища, или както ги наричаме **селски университети**. Въ Швеция има достатъчно училища за специалисти. Въ всѣки почти окрѣгъ има занаятчийски и земедѣлско-стопански училища. Гимназиитѣ и университетитѣ подготвяватъ бѫдещите учители, чиновници, адвокати, лѣкари и др. **Селските университети** нѣматъ за цель да откѣсватъ селянина отъ земята и да го правятъ чиновникъ. Не! Тѣ изкарватъ отъ него образованъ човѣкъ, запознаватъ го съ науката и изкуството. **Селските университети** не даватъ никакви дипломи, никакви права, никакви чиновнически облаги. Додето въ гимназиитѣ учението е бесплатно, въ селските университети учениците, които не могатъ да представятъ свидетелство за бедност, плащатъ доста голѣма такса. И въпрѣки това, въ всички селски университети на Швеция идватъ ученици дори и